

# Lektionsplanering

**Årskurs:** Gymnasiet

**Ämne:** Geografi 1

**Tema:** Jordens naturgeografi och människans påverkan

## Koppling till styrdokument

| Centralt innehåll                                                                                                                                                                                                                                  | Betygskriterium (E)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Jordens naturgeografiska och geologiska byggnad, utveckling och förändring över tid och rum. Processer i mark, vatten och luft, hur de samverkar och ger upphov till varierande naturlandskap på jorden samt hur och varför de förändras över tid. | Eleven beskriver på ett enkelt sätt samband i naturen, i samhället och i människokroppen med hjälp av naturvetenskapliga begrepp och förklaringsmodeller.                                                                                                                                                                                  |
| Människans användning och omvandling av naturlandskapet och utveckling av olika kulturlandskap över tid.                                                                                                                                           | Eleven söker och använder information med naturvetenskaplig anknytning för att på ett enkelt sätt kommunicera om frågor som rör miljö och hälsa.<br>Eleven söker svar på naturvetenskapliga frågor genom att utföra systematiska undersökningar på ett säkert och delvis fungerande sätt. Eleven för enkla resonemang om undersökningarna. |
| Analys av naturliga hot, risker och samhällets sårbarhet.                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

[Gy11, Geografi 1]

## Lärarledda instruktioner

### 1. Introduktion till tema (10 min)

- Inled lektionen med att definiera begreppen naturgeografi och geologi.
- Presentera hur dessa områden påverkar varandra.
- Ge exempel på aktuella geologiska processer och dess inverkan på miljön.
- Diskutera viktigheten av att förstå dessa fenomen.

### 2. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in klassen i grupper om 4-5 elever.
- Låt grupperna diskutera hur människan påverkar naturlandskapet.
- Begrunda olika exempel, såsom urbanisering och industriell

verksamhet.

- Varje grupp ska presentera sina tankar för klassen.

### 3. Fältstudie för GIS-användning (15 min)

- Boka en fältstudie där eleverna kan använda geografiska informationssystem (GIS).
- Identifiera och dokumentera olika former av mänsklig påverkan på landskapet.
- Diskutera vad som kan göras för att minimera negativa effekter.

### 4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta dagens innehåll och de viktigaste lärdomarna.
- Reflektera över hur eleverna kan använda denna kunskap i sitt dagliga liv.
- Fråga om det finns några kvarstående frågor.

## Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Naturlandskapens förändringar:** Diskutera hur naturlandskap skapas och förändras över tid, samt de processer som påverkar dessa förändringar.
- **Människans miljöpåverkan:** Identifiera mänskliga aktiviteter som påverkar naturlandskapet och diskutera deras konsekvenser.
- **Geografiska begrepp:** Lära sig centrala geografiska begrepp och modeller för att beskriva miljöproblem.
- **GIS och datainsamling:** Använda GIS för att samla och analysera geografisk data.
- **Hållbar utveckling:** Diskutera vad hållbar utveckling innebär och hur eleverna kan bidra till den.

## Ordkollen

| Ord          | Förklaring                                        | Etymologi                                                          |
|--------------|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Geografi     | Läran om jorden, dess landskap och processer.     | Från grekiska "geographia" vilket betyder "beskrivning av jorden". |
| Urbanisering | Processen där fler människor flyttar till städer. | Från latin "urbanus" vilket betyder "som hör till en stad".        |

Ändringar i  
Befolkningsutveckling befolkningens storlek  
och struktur.

Från latin "populatio"  
vilket betyder  
"befolkning".

## Diskussionsfrågor

- A. Vilken inverkan har urbanisering på det lokala naturlandskapet?
- B. Hur kan vi balansera mänskliga behov med bevarande av miljön?
- C. Vad är de långsiktiga effekterna av att inte hantera resursanvändning på ett hållbart sätt?

## Aktivitet

Som aktivitet ska eleverna skapa en kartläggning av sitt lokala område där de markerar olika naturlandskap och mänsklig påverkan. De ska använda GIS-verktyg för att visualisera förändringar över tid. Efter kartläggningen ska de presentera sina resultat för klassen och diskutera de insikter de fått.

## Exit-ticket

| Fråga                                              | Svar                                                                                          |
|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Vad är geografi?                                | Studiet av jorden och dess processer.                                                         |
| 2. Vad betyder urbanisering?                       | Ökande befolkning i städer.                                                                   |
| 3. Hur påverkar människan miljön?                  | Genom industri, jordbruk, och urbanisering.                                                   |
| 4. Vad är hållbar utveckling?                      | Utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. |
| 5. Vilka geologiska processer påverkar landskapet? | Erosion, sedimentation och vulkanisk aktivitet.                                               |

## Hemuppgift

Eleverna ska förbereda en rapport om en geografisk fråga de brinner för. Rapporten ska innehålla minst tre sidor och redogöra för problemets orsaker, konsekvenser och möjliga lösningar. De ska använda minst två geografiska källor i sin analys.

## Citat

"Vi får inte ärva jorden av våra förfäder, vi lånar den av våra barn." – David Brower, 1970. Detta citat belyser vikten av att bevara naturen för framtida generationer och kopplar an till vikten av hållbar utveckling.

Tags: [Lektion](#)